

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Szélpál A.*

Cím: *Augusztatelep*

Forrás: *Népszava*

Bp.

(Hely)

1938 dec 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

361.4

Hely

Idő

"1938"

Személy

Helvezám

AUGUSZTATELEP A FŐVÁROS SZÉGYENFOLTJA

A közelmúltban beszámoltam arról, hogy milyen szörnyű állapotok vannak a Mária Valéria-telepen.

„Riportja után elképzelem, hogy milyen állapotok lehetnek ott, de semmiestre sem olyan borzalmasak, mint az Augusztatelepen, ahol most már szintén a főváros a gazda”

— ezt írta többek között egy elkecseregett augusztatelepi lakos és kért, nézzem meg egyszer őket is.

Bevallom, némi lelkiismeretfurdalást éreztem. Budapestnek már minden nyomorúságos részét bejártam, de valahogy erre az Augusztatelepre sohasem jutottam el. Pedig nem egyszer villamosoztam már arrafelé, túl a Hungária körúton, de utam mindig messzebb vitt, hol a temetőbe, hol a gyűjtőfogházba, hol a tenyészállatvásárra. Ilyenkor, más gondjaim között, csak futólag néztem ezt a barakvárost. Így messziről, a villamosból elég rendezettnak látszott, különösen köépületei nem keltették a nyomortanyák benyomását.

Most is, hogy végre közelebről megnéztem, csak lassanként bontakozott elém ennek a telepnek minden borzalma. Lassanként, de annál alaposabban.

Szépnevű barakok — szörnyűsége állapotok

Pedig milyen szép neve van itt minden baraknak. Az egyiket *Dob-sina*-baraknak, a másikat *Törsvárinak*, a harmadikat *Bártfainak*, a negyediket *Nyitrainak* hívják és így tovább, csaknem minden elszájitott magyar város emlékét őrzi itt egy-egy barak. Csakhogy ezek a barakok inkább szégyent hoznak ezekre a nevekre, semmint megőriznek emléküket. Szégyent hoznak, mert szégyenteljes állapotban vannak.

Csakúgy találomra mentem be néhány szépnevű barakba. A *Lublói*-baraknak például nedves a fala és a nedvesség egyre terjed. A fal közvetlenül a vízvezeték mellett van. Nyilvánvaló, hogy a vízvezeték körül van valami baj. Jelentették. Nem törődnek vele.

A *Nyitrai*-barak 1. számú lakásában *hat kicsi gyermek él a szülei*vel. A padló esupa lyuk, a tetőn befolyik. *Ha esik az eső, rácsorog az ágyra.* Az ajtón ninesen kilínes. Szegény emberek valami vaskampót akasztottak a kilínes helyére szükségmegoldásként. Jelentették a hibákat. Fel is jegyezték a panaszt. Intézkedés nem történt.

A *Szalmári*-barak W. C.-je használhatatlan. Általában 11 lakó számára két W. C. van a telepen. A Szalmári-barak egyik W. C.-jének ajtaja nines. Jelentették. Hiába.

A *Bártfai*-baraknak öt hónap óta nines vízcsapja. A vizet elzárták. A vezetékekben valami hiba van. *Öt hónap óta nem csináltatták meg,* pedig többször jelentették. Képzeltető, azaz el sem képzelhető, hogy milyen állapotban van itt a W. C. Szegény emberek egyik barakból a másikba járnak és keresnek egy nyitott W. C.-ajtót. Vízért a harmadik barakba kell menniük, mert a szomszédos barakokban hasonlóak az állapotok.

A *Késmárki*-barak W. C.-je teljesen rossz, a víz nem folyik le. Hiába panaszkodnak.

A *Vereckei*-barak vízvezetéke körül a betonozott előtér teljesen összetört.

Igy folytathatnám tovább. De az ember végül már undorodik attól, hogy egy-egy ilyen barakba be menjen és a legmélvebb nézzék meg gondol azokra, akik kénytelenek életüket ilyen körülmények között leélni.

A kultúrház borzalmai

Azt hittem, hogy nines már fokozatuk azoknak a szörnyű viszonyoknak, amelyeket a főváros különböző szükséglakástelepein láttam. Bevallom — tévedtem. Amit az Augusztatelep kultúrházában láttam, az minden képzeletet felülmúl.

A kultúrházat a főváros felparcellázta. De nem ám úgy, hogy a nagy hodályt megfelelő beosztással tűrhető lakásokká változtatta volna, hanem úgy, hogy az minden jóérzésű emberben mélységes megdöbbenést vált ki.

A kultúrházat rabicfalakkal 17 rekeszre osztották. A rabicfalakat nem húzták fel a tetőig, hanem alacsonyan befejezték. Ezáltal a 17 lakás összefüggő egészet alkot. Legalább is a hangok és szagok szempontjából. Ajtót sehol sem „alkalmaztak”. Az ajtó helyét üresen hagyták. Rábízták a lakókra, hogy rongyot akasszanak oda vagy valami faragos alkalmatosságot, vagy deszkalapot helyezzenek el az ajtó helyén. Ablakról nem gondoskodtak. A kultúrház ablakaiból két-három ilyen „szükséglakásnak” jut világitás. A többinek nines ablaka. *Homály és penész* uralkodik a „szobákban”. Este, amikor lezárják az ajtókat, elviselhetetlen bűz.

Ha az egyik helyen sír a gyermek, azt mind a tizenhét „lakásban” hallják. Ha az egyik helyen valaki éjszaka sóhajt, azt ennek a förtelen helynek mind az 51 itt élő apró gyermeke tudja és megállapíthatja, hogy a nőni volt-e az vagy a bácsi. Este a gyermekek felmászhatnak az ágy szélére és átnéznek az alacsony fal tetején a szomszédba.

A szülők kétségbeesve panaszkodnak. Akit idetelepítenek, az számolhat azzal, hogy kisgyermekait *nem tudja megóvni az erkölcsi zülléstől.* És mindezt a főváros jóvoltából.

— Aztán olyan *patkányok* szaladgálnak itt, hogy az ember nem meri

már tegezni. Olyan nagyok, hogy magázni kell őket.

Egy anya mutatja a falra felakasztott ruháit. Nedvesek, penészesek.

— *Ilyen helyen élünk csecsemőkkel.*

A főváros azzal az ígérettel helyezi el itt a családokat, hogy rövidesen megfelelőbb lakást kapnak. De a legtöbb család már *két-három hónapja* él ezen a szörnyű helyen.

Ki felelős?

Az egész telepen egybehangzóan mondják:

— *Amióta a főváros a gazda, azóta talán még rosszabbak itt a viszonyok.*

Kérdezzük:

Ki felelős ezért?

Kérdezzük:

Miért nem látogatja meg ezt a telepet a tisztiorvos és miért nem intézkedik?

Kérdezzük:

Szabad ilyen állapotokat megtűrni a főváros legalább hétezer lélekszámú lakótelepén?

Kérdezzük újra:

Ki felelős ezért?!!

És nem nyugszunk, amíg erre választ nem kapunk.

Nem nyugodhatunk, amíg ezeken az embertelen, szörnyű állapotokon nem változtat a főváros!

Szélpál Árpád